

BÀI DỰ THI: GIỚI THIỆU SÁCH VIẾT VỀ BÁC HỒ

Truyện thơ “**Hồ Chí Minh vị cứu tinh của dân tộc Việt Nam**” – Nguồn tư liệu quý cho cuộc vận động học tập và làm theo “**Tư tưởng, đạo đức, phong cách**” Hồ Chí Minh

Chủ tịch Hồ Chí Minh vĩ đại, nhà Cách mạng thiên tài, danh nhân văn hóa thế giới, lãnh tụ lỗi lạc của của Đảng cộng sản và nhân dân Việt Nam, biểu tượng sáng ngời của sức mạnh, ý chí và tinh thần Việt Nam bất diệt. Người được mệnh danh, tôn thờ là bậc đại nhân, đại chí, đại dũng trong lòng dân tộc Việt Nam. Hình tượng của Người đã được không biết bao nhiêu trí thức, văn nghệ sĩ trong và ngoài nước lấy làm cảm hứng sáng tác, nghiên cứu. Từ thơ văn, âm nhạc, hội họa, điêu khắc, kịch nghệ, điện ảnh đến các bài báo, luận án... khi lấy Bác làm nguồn cảm hứng thường có những thành công rất vang dội. Viết về Bác mỗi tác giả có một nguồn cảm xúc, một sự sáng tạo riêng nhưng tựu trung lại đều giúp người đọc thấy được vẻ đẹp vô cùng cao quý của Bác – “**Nhân cách vĩ đại điển hình Việt Nam**” ở tất cả các phương diện từ phong cách, đạo đức, tư tưởng, quan điểm đến lối sống...

Đã có rất nhiều cuốn sách viết về Bác (có thể chúng ta không đếm hết) với một tình yêu vô cùng cao đẹp mà các tác giả đã dành cho vị lãnh tụ kính yêu của dân tộc mình. Một trong những cuốn sách có thể nói là niềm tự hào của Văn nghệ sĩ Vĩnh Phúc khi viết về Người, đó là cuốn truyện thơ “**Hồ Chí Minh vị cứu tinh của dân tộc Việt Nam**” của kỹ sư, nhà thơ Bùi Minh Thao. Kỹ sư, nhà thơ Bùi Minh Thao sinh ngày 5-10-1945, quê quán: xã Đại Đồng, huyện Vĩnh Tường, tỉnh Vĩnh Phúc. Nguyên Chủ nhiệm bộ môn Địa chất công trình, Trường Đại học Mỏ địa chất, nguyên Trưởng phòng quản lý khoa học, Sở Khoa học Công nghệ Vĩnh Phúc, Hội viên hội Văn học Nghệ thuật Vĩnh Phúc.

Tác phẩm “**Hồ Chí Minh vị cứu tinh của dân tộc Việt Nam**” là cuốn truyện thơ dày 190 trang do Nhà xuất bản Hội Nhà văn ấn hành năm 2013. Cuốn sách ra đời là kết quả của nhiều năm nghiên cứu, tích lũy từ nhiều nguồn tư liệu khác nhau, qua quá trình thai nghén lâu dài về hình tượng Bác để rồi tác giả đã viết lên 2962 câu thơ khắc họa trọn vẹn cuộc đời và sự nghiệp của Chủ tịch Hồ Chí Minh. Tác phẩm được in công phu, dày dặn, tỷ mỉ với bìa sách do họa sĩ Văn Sáng thiết kế rất nghệ thuật, màu sắc, tiêu đề đẹp, hoa văn sang trọng, giấy in Bãi Bằng D99 ngà vàng, phong chữ sắc nét, cỡ chữ to, dễ đọc tại nhà in của công ty THHH Minh Khánh – Hà Nội.

Về nội dung Tác phẩm được chia làm 9 phần tương ứng với 8 giai đoạn cuộc đời của Bác và phần vĩ thanh.

Phần thứ nhất: Từ câu thứ nhất đến câu 84 - Tuổi thơ đầy biến động của cậu bé Nguyễn Sinh Cung. Với 84 câu thơ tác giả đã khái quát được tuổi thơ của cậu bé Nguyễn Sinh Cung phải chịu bao thiệt thòi cay đắng, mẹ mất, em còn nhỏ, cha đi làm xa. Một mình cậu bé Cung đã phải sớm làm “người lớn” lo cho em, cho gia đình. Những câu thơ thật cảm động: *“Bao hương trầm bùng lên ngọn đuốc/ Mẹ ra đi chưa thanh thản cuộc đời/ Xóm làng thương tiếc lệ trời rơi/ Một mình con phải nuôi em lẫn lúc”*.

Phần thứ hai: Từ câu 85 đến câu 246 - Những thảm cảnh của đất nước diễn ra trước mắt chàng thanh niên Nguyễn Tất Thành. Với 162 câu thơ tác giả đã khắc họa một cách sinh động, đầy xúc cảm nỗi bi thương của quần chúng nhân dân Việt Nam dưới ách thống trị tàn bạo của Thực dân Pháp và bọn tay sai phong kiến triều đình nhà Nguyễn. Nỗi thống khổ của quần chúng nhân dân lao động ấy đã tác động mạnh mẽ đến lòng yêu nước, thương dân của người thanh niên Nguyễn Tất Thành. Mặc dù đã là thầy giáo dạy học ở trường Dục Thanh – Phan Thiết nhưng người thanh niên ấy vẫn đau đáu con đường cứu nước, giải phóng dân tộc. Thật xúc động khi đọc những câu thơ: *“Ngày vua Thành Thái bị đày biệt xứ đi xa/ Con cúi đầu nhỏ lệ/ Mà sóng lòng cuộn cuộn ở đáy sông/ Biết bao cảnh bất công/ Xiềng xích, giày đing nghiền nát đất cha ông/ Giun đã phải quần vì xéo lẫm/ Con đường đi mịt mù thăm thẳm”*. Những câu thơ được viết với bút pháp hiện thực của nhà thơ đã làm cho người đọc thấy đớn đau, quặn quại với cảnh nước mất nhà tan, với nỗi niềm đau khổ trào lệ của một thanh niên yêu nước chưa tìm ra con đường cứu nước như Nguyễn tất Thành.

Phần thứ ba: Từ câu 247 đến câu 754 – Nguyễn Ái Quốc ra đi tìm đường cứu nước. Với 507 câu thơ, Bùi minh Thao đã giúp tái hiện lại quá trình đi tìm đường cứu nước của Nguyễn Ái Quốc trong khoảng 10 năm từ 1911 đến năm 1920. Thời gian này Nguyễn Ái Quốc đã đến nhiều nơi trên thế giới. Bàn chân của Người đã từng in dấu trên nhiều nước thuộc các đại lục Âu, Á, Phi, Mỹ. Đặc biệt, Người đã dừng chân khảo sát khá lâu ở 3 nước đế quốc lớn nhất thời đó là Mỹ, Anh và Pháp. Qua những chuyến đi, gặp những người dân ở các giai cấp, Người đã tìm hiểu và khám phá nền “văn minh” của các nước thực dân đế quốc. Thấy được cái “thối nát, bạo tàn” của giai cấp tư bản Người đã nhận ra rằng, chủ nghĩa đế quốc, thực dân là cội nguồn của mọi đau khổ cho giai cấp công nhân và nhân dân ở các nước chính quốc cũng như thuộc địa. Muốn mang lại lẽ công bằng cho xã hội loài cần phải có một chủ thuyết, một hướng đi mới, khác với chế độ Tư bản chủ nghĩa: *“Biệt thự tráng lệ - Nhà ổ chuột/ Chủ quán đầy vàng áo đủ mốt/ Thất nghiệp nằm co quắp vỉa hè/ Cổ xe bóng loáng túp lều tre... Pari cho Nguyễn hiểu điều này/ Cần lao đều khổ - Kẻ ăn mày/ Không phân biệt thuộc địa chính quốc/ Hàm răng cá mập nuốt mê say”*. Trong phần này tác giả đã vẽ lên hiện thực đen tối mà

Nguyễn Ái Quốc đã tận mắt chứng kiến người dân của các nước Tư bản và thuộc địa phải gánh chịu. Điều này đã thức tỉnh nhận thức về con đường Cách mạng mà Người đang theo đuổi .

Phần thứ tư: Từ câu 755 đến câu 1034 – Nguyễn Ái Quốc bắt gặp và tiếp nhận Học thuyết Mác – Lênin. Với 279 câu thơ, nhà thơ đã giúp ta thấy được niềm vui, niềm hạnh phúc dâng trào của người thanh niên Nguyễn Ái Quốc khi đến với nước Nga, đến với thiên đường của Chủ nghĩa Cộng sản đầy tốt đẹp. Người đã khóc, khóc vì vui sướng khi tìm ra “chân lý”, tìm ra con đường giải phóng dân tộc, giải phóng đất nước mình: *“Cần mẫn gieo hạt và vun trồng/ Nguyễn quyết chí vào Đại học Phương Đông/ Tri thức nhân loại làm nên “Tư bản luận”/ Học thuyết Mác – Lênin mặt trời hồng/ Nguyễn nhận ra con đường phải trước/ Đầy hoa tươi cũng lắm chông gai/ Chí đã sáng và lòng đã quyết/ Niềm tin vững bước tới tương lai”*. Có thể nói đây là phần truyện thơ hào sảng, khí thế và tươi vui nhất. Có lẽ viết về Bác, viết về Chủ nghĩa cộng sản đã mang lại nguồn cảm hứng to lớn cho tác giả. Đây cũng là phần truyện thơ hay nhất tâm đắc nhất của Nguyễn Minh Thao.

Phần thứ năm: Từ câu 1035 đến câu 1326 - Nguyễn Ái Quốc thành lập và lãnh đạo Đảng Cộng sản Việt Nam. Với 291 câu thơ tác giả đã giúp chúng ta thấy được quá trình Nguyễn Ái Quốc hợp nhất 3 Đảng cộng sản riêng lẻ để thành lập nên một Đảng cộng sản thống nhất ở Hương Cảng, Hồng Kông, Trung Quốc, đưa ra chính cương, sách lược vắn tắt cho Đảng hoạt động cũng như quá trình vận động Quốc tế Vô sản ủng hộ Đảng cộng sản, ủng hộ Cách mạng giải phóng dân tộc Việt Nam : *“...Mùa xuân năm 1930 còn nhớ mãi/ Mốc son chói lọi: Đảng cộng sản ra đời/ Cách mạng Việt Nam từ đây vững bước/ Người cầm lái vĩ đại vượt trùng khơi...Trống Xô – Viết chuyển rung toàn cõi/ Cuộc tổng diễn tập thử thách đầu tiên/ Lật đổ cường quyền và bạo lực/ Lo cho dân cơm áo gạo tiền...”*. Đoạn truyện thơ mang đến cảm hứng mạnh mẽ tới người đọc bởi nó có âm hưởng rất hào hùng và khoáng đạt, thể hiện rõ niềm vui của nhân dân khi bắt gặp ánh sáng của Đảng cộng sản soi đường.

Phần thứ sáu: Từ câu 1327 đến câu 1506 – Hồ Chí Minh lãnh đạo thắng lợi cuộc Cách mạng tháng 8/1945 thành lập nước Việt Nam Dân chủ Cộng hòa. Trong 179 câu thơ tác giả đã khái quát đầy đủ vai trò to lớn và những công lao vĩ đại của Chủ tịch Hồ Chí Minh trong việc lãnh đạo toàn thể nhân dân nổi dậy giành chính quyền và khẳng định chủ quyền của Việt Nam qua bản Tuyên ngôn độc lập được đọc tại quảng trường ba Đình ngày 02/09/1945: *“...Lệnh tổng khởi nghĩa tiếng khèn xung trận/ Ủy ban khởi nghĩa con tàu ra khơi”/Cả đất nước vùng lên giành lấy/ Độc lập – tự do – hạnh phúc đời đời... “Tôi nói đồng bào nghe rõ không”/ Trăm ấm vút cao tới mặt trời hồng/ Giữ mãi lửa cho hồn dân tộc Việt/ nay đã về ta một dải non sông...”* Đoạn truyện thơ mang lại nguồn cảm hứng to lớn cho người

đọc khi chứng kiến cảnh nhân dân như nước vỡ bờ xông lên dành lấy nền độc lập tự do cho Tổ quốc mình. “...Bác Hồ muôn năm/ Đảng sản Việt Nam muôn năm...”

Phần thứ 7: Từ câu 1507 đến câu 2618 – Hồ Chí Minh lãnh đạo thắng lợi cuộc kháng chiến 9 năm trường kỳ chống thực dân Pháp. Với 1.111 câu thơ thì đây là đoạn truyện dài nhất diễn tả một cách tỉ mỉ, cặn kẽ, chi tiết về cuộc kháng chiến chống Pháp từ những ngày đầu đến khi kết thúc. Trong đoạn truyện này Chủ tịch Hồ Chí Minh hiện lên là một nhà lãnh đạo kiệt xuất với trí tuệ thiên tài, khả năng nhận định, phán đoán tình hình và tìm các phương án kháng chiến đầy sáng suốt. Từ việc qua Pháp đàm phán đến giao cho tướng Võ Nguyên Giáp làm tổng chỉ huy; từ việc đưa ra đường lối kháng chiến “trường kỳ” đến việc tranh thủ sự ủng hộ của cộng đồng quốc tế với công cuộc kháng chiến của Việt Nam; từ việc họp bàn trong nội bộ Đảng đến quyết định mở các chiến dịch trên chiến trường.... Tất cả đều được Chủ tịch Hồ Chí Minh quyết định một cách chính xác với tư duy và nhãn quan cực kỳ thông tuệ và sáng suốt. Chiến dịch Điện Biên Phủ thành công đã mang lại hòa bình cho một nửa đất nước Việt Nam. Miền Bắc chính thức bước vào công cuộc xây dựng Xã hội Chủ nghĩa: “...Bác kêu gọi “Toàn dân kháng chiến”/ Mang hết sức người sức của đấu tranh/ Gậy gộc tầm vông và giáo mác/ Không cam lòng làm nô lệ những hồn xanh... Cả lòng chảo Điện Biên chao đảo/ Mịt mù lô cốt hất lên trời/ Hố sâu miệng hoác ra toang hoác/ Đờ Cát bó tay phải chịu hàng... “Chín năm làm một Điện Biên/ Nên vành hoa đỏ nên thiên sử vàng”” Có thể khẳng định đây là đoạn truyện thơ mang âm hưởng hào hùng nhất, thể hiện rõ nhất khí phách của dân tộc Việt Nam, thể hiện rõ nhất bản lĩnh của những con người thời đại Hồ Chí Minh - Sống chiến đấu kiên cường bất khuất, không chịu lùi bước trước bất kể khó khăn thử thách nào!

Phần thứ tám: Từ câu 2619 đến câu 2814 – Bác Hồ trong công cuộc xây dựng Chủ nghĩa xã hội và thống nhất đất nước. Với 195 câu tác giả đã đưa ta đến với hình tượng Hồ Chí Minh – Người cha già của dân tộc. Người không trực tiếp lãnh đạo cuộc kháng chiến chống đế quốc Mỹ xâm lược Miền Nam Việt Nam nhưng mọi chủ chương, đường lối, chính sách để phát triển Chủ nghĩa xã hội ở Miền Bắc và đấu tranh giải phóng Miền Nam, thống nhất đất nước đều được Người quan tâm và cho ý kiến một cách xác đáng, đầy thuyết phục. “*Bác ngậm ngùi miền Bắc hòa bình/ Miền Nam vẫn còn phải hy sinh/ Máu vẫn chảy triệu người ngã xuống/ Đi trước về sau cuộc chường chinh/ “Dù phải đốt cháy dải Trường Sơn”/ Dù phải lấp bằng biển lệ hồn/ “Miền Nam thành đồng” trong tim Bác/ Sẽ về cùng Miền Bắc yêu thương*”. Những câu thơ đọc lên ta không khỏi nhói lòng khi hai miền Nam Bắc vẫn chưa được chung một mái nhà. Hình ảnh Bác luôn

đau đáu hướng về Miền Nam những ngày cuối đời càng làm ta không thể ngăn được những dòng nước mắt thương Bác, thương nhân dân Miền Nam.

Phần thứ chín: Từ câu 2815 đến câu 2962 (câu cuối) – Vĩ thanh – Hình tượng Bác Hồ trong trái tim nhân dân. Với 147 câu tác giả đã khắc họa vẻ đẹp cao cả, sáng ngời của Chủ tịch Hồ Chí Minh trong trái tim nhân dân Việt Nam kể cả khi Người đã đi gặp Các mác – Lê nin và các vị tiền bối. Lúc sinh thời hay khi Người đã ra đi mãi mãi thì hình ảnh người vẫn mãi là biểu tượng của niềm tin chiến thắng, của lẽ sống, của lý tưởng mà đời đời con cháu dân tộc Việt Nam hướng tới, noi theo. *“...Người cổ vũ đời đời bất diệt/ Làm nền cho nhân loại thi ca/ Con người có sức hút mãnh liệt/ Ruột thịt gắn bó với mọi nhà...”*

Với bố cục 9 phần mạch lạc theo từng giai đoạn của cuộc đời chủ tịch Hồ Chí Minh gắn với lịch sử đầy biến động của đất nước Việt Nam thế kỷ XX; với cách sử dụng ngôn ngữ bình dị, xây dựng hệ thống thi ảnh gần gũi với lối tư duy của người Việt; với các trích dẫn “văn liệu”, “sử liệu” vô cùng chính xác, sát hợp và cách kể chuyện rất tự nhiên sáng tạo, tác giả cuốn truyện thơ **“Hồ Chí Minh vị cứu tinh của dân tộc Việt Nam”** đã khắc họa một cách chân xác, đầy xúc cảm hình tượng Bác Hồ từ thuở ấu thơ đến lúc Người về với thiên cổ. Điều này cho thấy cái tâm, cái tài rất đặc biệt của tác giả Bùi Minh Thao. Mỗi độc giả sau khi đọc truyện thơ này đều thấy tâm hồn mình dâng lên niềm kính trọng và thương yêu hơn hình tượng Chủ tịch Hồ Chí Minh vĩ đại; thấy tự hào và kiêu hãnh hơn khi được sống và làm việc dưới chế độ Xã hội chủ nghĩa ở Việt Nam mà người đặt nền móng là chủ tịch Hồ Chí Minh; thấy có nhiều thêm ước mơ, lý tưởng, hoài bão và khát vọng được cống hiến một phần sức lực nhỏ bé của mình vào công cuộc xây dựng Việt Nam trở thành cường quốc “sánh vai với bạn bè năm châu” như lúc sinh thời Người hằng nhắc nhở. Với mỗi Đảng viên Đảng cộng sản Việt Nam thì đây là một nguồn tư liệu quý để nghiên cứu, tìm hiểu và vận dụng vào việc “Học tập và làm theo tư tưởng, đạo đức và phong cách Hồ Chí Minh” để từ đó nâng cao nhận thức về lập trường tư tưởng, quan điểm, lối sống trong lãnh đạo, quản lý và cách hành xử với quần chúng nhân dân. *“Toàn dân học tập tấm gương Bác/ Làm những điều ích nước lợi dân/ Ai ai cũng có thể học Bác/ Lợi cho bản thân, lợi cho nhân quần”*.

Lê Gia Hoài –

Bí thư Chi đoàn Tạp chí Văn Nghệ Vĩnh Phúc

Lê Gia Hoài –Tạp chí Văn nghệ Vĩnh Phúc. Phường Đồng Đa, TP Vĩnh Yên, tỉnh Vĩnh Phúc. ĐT&ZL: 0985408377. Email: legiahoai@gmail.com

BÙI MINH THAO

Hồ Chí Minh
Vì cứu tinh
dân tộc Việt Nam

TẬP TRUYỆN THƠ

NHÀ XUẤT BẢN HỘI NHÀ VĂN

BÙI MINH THAO

Sinh: 5.10.1945

Quê: Đại Đồng - Vĩnh Tường - Vĩnh Phúc

Kĩ sư Địa chất công trình

Nguyên Chủ nhiệm bộ môn Trường Đại học Mỏ địa chất

Trưởng phòng Quản lý khoa học, Sở Khoa học Công nghệ Vĩnh Phúc

TÁC PHẨM ĐÃ XUẤT BẢN:

Bài ca cuộc sống. Thơ. NXB Hội nhà văn tháng 7 năm 2011

Đồng lúa vàng. Thơ. NXB Hội nhà văn tháng 11 năm 2011

Mặt niêm thời gian. Thơ. NXB Hội nhà văn tháng 2 năm 2012

Lý hợp. Truyện thơ. NXB Hội nhà văn tháng 3 năm 2012

Mẹ. Thơ NXB KHO tháng 11 năm 2012

Giá: 12.000 VNĐ

